

Kancelaria Adwokacka
adwokat Aleksandra Marszałek-Dzierżawska
ul. Barlickiego 11/4, 43-300 Bielsko-Biała
tel. 033/48-86-109

Bielsko – Biała, 29 kwietnia 2015 r.

- BM - pismo o stałe
30.04.2015

Starosta
Rady Miejskiej
Kiesz

Opinia prawna

w sprawie regulaminu cmentarzy komunalnych w Cieszynie
wydana w związku z otrzymanym wnioskiem Klubu Radnych CIS z dnia 27.04.2015 r.
oraz z pismem Andrzeja Pindur działającego jako firma „Pomnik” z siedzibą w
Cieszynie z dnia 23.04.2015 r.

Odnosząc się do zapytań zawartych w obu pismach oraz do treści przedłożonego regulaminu, wskazać należy, co następuje:

1. Faktem jest, iż nazwa regulaminu winna być zbieżna z tytułem uchwały Rady Miejskiej Cieszyna. W konsekwencji, wydaje się słusznym, aby nazwa regulaminu brzmiała: „Regulamin porządkowy dla cmentarzy komunalnych w Cieszynie”.
2. Odnosząc się do kwestii administratora, to zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, stan aktualnie obowiązujący, zarządzanie cmentarzami komunalnymi należy do właściwych wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, na których terenie cmentarz jest położony. W konsekwencji cmentarze położone na terenie gminy Cieszyn są zarządzane przez Burmistrza Miasta Cieszyna. Oczywistym jest, iż Burmistrz, w świetle przepisów o samorządzie gminnym, nie musi wykonywać tych czynności osobiście, lecz za pomocą podległych mu jednostek, a w świetle dotyczących przepisów o gospodarce komunalnej – spółek komunalnych. Bezsprzeczne jest, iż regulamin powinien wskazywać aktualnego administratora, a więc podmiot działający w imieniu Burmistrza. Tak więc, regulamin powinien wskazywać, iż zarządcą cmentarza – administratorem, jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z/s w Cieszynie przy ul. Katowickiej 34. Można, lecz nie jest to konieczne, dodać, iż działa on w imieniu Burmistrza.
3. Regulamin powinien wskazywać godziny otwarcia cmentarzy, godziny, w których działa właściwe biuro czy kancelaria, godziny działania domu pogrzebowego oraz zawierać przepisy porządkowe obowiązujące osoby odwiedzające cmentarze, takie jak kwestie dotyczące utrzymywania porządku (składowania śmieci, dbałości o zieleni), dbałości o nagrobki i roślinność, zachowywania ciszy i spokoju, zakazujące wprowadzania zwierząt i niszczenia nagrobków i innych obiektów cmentarnych, zanieczyszczania cmentarzy, a także przebywania na terenie cmentarza dzieci do lat 7, sadzenia lub wycinki drzew oraz sposobu rezerwacji miejsc i opłat.
4. Odnosząc się do kolejnych zastrzeżeń zawartych w cytowanych na wstępie wniosku i piśmie,

należy podnieść, iż art. 10 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych wyraźnie wskazuje osoby uprawnione do pochowania zwłok ludzkich, a w konsekwencji także do urządzenia nagrobka i dbałości o tenże nagrobek. Należy zgodzić się zarówno ze stanowiskiem Klubu Radnych CIS jak i Pana Andrzeja Pindur, iż sprawy wynikające z zakresu urządzenia i utrzymywania grobów, są sprawami z zakresu prawa cywilnego, regulowanymi przez Kodeks Cywilny Księgę zobowiązań i nie wymagają one uzyskania zgody zarządcy cmentarza, a jego rolą jest jedynie przyjęcie zgłoszenia o zamiarze i miejscu wykonania usługi. Osobami mogącymi zlecić takie czynności są osoby wymienione w art. 10 przywołanej wyżej ustawy. Podkreślenia wymaga, iż zastosowane w regulaminie wyrażenie „osoby prawnie dysponujące danym miejscem” lub też wyrażenie „dysponent grobu” nie są nigdzie dookreślone, z pewnością nie są także pojęciami ustawowymi, co utrudnia ich rozumienie, a w konsekwencji ma zastosowanie art. 10 w/w ustawy, albowiem z treści regulaminu nie wynika jednoznaczne rozumienie tych wyrażeń.

5. Należy nadmienić, iż regulamin nie może ograniczać uprawnień osób przysługujących im w świetle prawa cywilnego oraz ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.
6. W świetle rozważań zawartych powyżej, słusznym jest stanowisko Radnych Klubu CIS, iż Rada, na podstawie art. 40 ust. 2 pkt. 4 ustawy o samorządzie gminnym nie może ograniczać praw osób wynikających z przepisów prawa cywilnego ani regulować ich odpowiedzialności – dot. par. 7 ust. 2 regulaminu.
7. Odnosząc się do zapisu par. 5 ust. 1 regulaminu, to jak słuszenie wskazuje Klub CIS, wykracza on poza zapisy rozporządzenia MSWiA w sprawie prowadzenia ewidencji grobów.
8. Odnosząc się do terminu wskazanego w par.5 ust. 4 regulaminu – zależy od okoliczności i w tym kontekście winien być ustalony.
9. Należy zauważyć, iż proponowany w regulaminie zapis dotyczący ewentualnego odwołania osoby niezadowolonej z rozstrzygnięcia zarządcy – administratora cmentarza do Burmistrza Miasta, nie jest w tym miejscu niezbędny, albowiem w świetle przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, skargi na działania Burmistrza, w którego imieniu, jak już wyżej wskazano, działa zarządca, rozpatruje Rada Miasta – art. 229 kpa. Skargi na kierowników i dyrektorów jednostek rozpatruje, w oparciu o ten sam przepis, również Rada Miasta. Natomiast skargi dot. działalności organów Spółek w świetle przepisów Kodeksu spółek handlowych winny być kierowane do Walnego Zgromadzenia, a w konsekwencji do Burmistrza. Tak więc, zapis ten stanowi jedynie oczywiste podsumowanie przepisów ustaw.

W konsekwencji wyżej wskazanych uwag, wydaje się koniecznym, aby Spółka zarządzająca cmentarzem dostosowała projekt regulaminu do przepisów prawa oraz swoich możliwości. W załączeniu przykładowy regulamin cmentarzy komunalnych w Bielsku – Białej.

Opiniujący,

adwokat Aleksandra Marszałek-Dzierżawska

ADWOKAT

Aleksandra
Marszałek-Dzierżawska

Kosowski
podpis

INSPEKTOR
Kosowski
mgr Robert Kosowski

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXVII/712/2008
Rady Miejskiej w Bielsku-Białej
z dnia 17 czerwca 2008 roku

REGULAMIN PORZĄDKOWY CMENTARZY KOMUNALNYCH W BIELSKU-BIAŁEJ

1. Administratorem cmentarzy komunalnych w Bielsku-Białej jest „Zieleń Miejska” Sp. z o. o. z siedzibą w Bielsku-Białej przy alei Armii Krajowej 132.
2. Cmentarz jest otwarty dla odwiedzających w godzinach:
 - w okresie od 3.11 do 31.03 w godz. 8:00 – 18:00;
 - w okresie od 1.04 do 31.10 w godz. 7:00 – 20:00;
 - w okresie od 1.11 do 2.11 w godz. 6:00 – 24:00.
 Zabrania się przebywanie na terenie cmentarza poza wyznaczonymi godzinami.
3. Ceremonie pogrzebowe na terenie cmentarza komunalnego mogą odbywać się w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 15:00, a w soboty w godz. 8:00 – 13:00.
4. Sala eksportacyjna w domu przedpogrzebowym (kaplica) jest czynna w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 15:00, a w soboty w godz. 8:00 – 13:00.
5. Administrator cmentarza nie odpowiada za nagrobki oraz wszelkie przedmioty pozostawione na terenie cmentarza, w tym również za przedmioty stanowiące dekorację grobów jak: wazy, latarnie, wieńce, krzewy ozdobne, krzyże, itp.
6. Osoby przebywające na terenie cmentarza zobowiązane są do zachowania powagi, godności i poszanowania miejsca.
7. Zabrania się wprowadzania psów na teren cmentarza.
8. Zabrania się wstępu na teren cmentarza osobom nietrzeźwym.
9. Zabrania się składania śmieci pod drzewami, za grobowcami oraz zaśmiecanie grobów sąsiednich i placów między grobami. Wszelkie nieczystości, trawy, chwasty, zeschie wieńce, wiązanki, kwiaty, papiery, i tym podobne odpady z oczyszczanych grobów należy składać w koszach lub miejscach do tego przeznaczonych, skąd zostaną zabrane przez służby porządkowe.
10. Zabrania się wjazdu na teren cmentarza rowerami oraz pojazdami mechanicznymi.
11. Wjazd na teren cmentarza w uzasadnionych przypadkach oraz wykonywanie prac kamieniarsko-budowlanych i związanych z kopaniem grobów, itp., jest możliwy jedynie na warunkach określonych przez Administratora cmentarza, w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 15:00, a w soboty w godz. 8:00 – 13:00.
12. Prace ziemne związane z urządzeniem grobów na terenie cmentarza mogą być wykonywane wyłącznie przez przedsiębiorców, którzy:
 - prowadzą działalność gospodarczą w tym zakresie,
 - posiadają aktualną polisę OC dotyczącą prowadzonej działalności,
 - posiadają zawartą umowę z Administratorem cmentarza,
 - dokonają stosownej opłaty cmentarnej.
13. Zabrania się niszczenia i dewastowania pomników, grobowców, rabatek, trawników, alejek, drzew i krzewów ozdobnych oraz zrywania kwiatów na terenie cmentarza.
14. Zabrania się ogradzania grobów drutami, kamieniami, deskami, itp.
15. Zobowiązuje się wszystkie osoby posiadające groby na terenie cmentarza do stałego utrzymania porządku i czystości bezpośrednio na nich, jak i w ich najbliższym otoczeniu.
16. W przypadku dokonania rezerwacji miejsca zobowiązuje się wykupującego do utrzymywania tego miejsca oraz jego najbliższego otoczenia w należytym porządku i czystości przez cały czas trwania rezerwacji. W przypadku niedotrzymania powyższych warunków rezerwacja może zostać przeniesiona w inne wolne miejsce.
17. Dzieci do lat 7 mogą przebywać na terenie cmentarza jedynie pod opieką dorosłych.
18. Sadzenie lub wycinka drzew na terenie cmentarza przez odwiedzających jest możliwe za zgodą Administratora cmentarza.
19. Wszelkie sprawy dotyczące cmentarza należy zgłaszać w biurze Administratora cmentarza.
20. Biuro Administratora cmentarza czynne jest w dni powszednie w godz. 8:00 – 16:00.
W soboty prowadzony jest dyżur informacyjny w godz. 8:00 – 13:00.
Kasa czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 15:00.
21. Osoby nie przestrzegające w/w regulaminu podlegają sankcjom określonym przepisami Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.
22. Groby ziemne na cmentarzach komunalnych po upływie 20 lat od pochowania, bądź wniesienia ostatniej opłaty zgodnie z art. 7 ust. 1-6 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. nr 23 poz. 295 z 2000 r. z późn. zm.) będą likwidowane i ponownie wykorzystywane do chowania zmarłych, jeżeli zainteresowane osoby bądź instytucje nie zgłoszą zamiaru przedłużenia terminu ich ważności na okres następny i nie uiszczą stosownych opłat.